

Betreft: Consultatie Voorstel van Wet Mediation

Geachte heer van der Steur,

Met belangstelling heb ik kennis genomen van Uw initiatiefwetsvoorstel over Mediation en reageer hierbij op het onderdeel

“Wet bevordering mediation in het bestuursrecht”
van deze consultatie.

Vanwege mijn recente ervaring als burger met een door een bestuursorgaan ingestelde mediation, meen ik met mijn reactie een bijdrage te kunnen leveren.

Kort nadat de Ombudsman Utrecht met betrekking tot de behandeling van een bouwaanvraag een voor de gemeente De Bilt beschamend rapport had uitbracht (Rapport Anoniem 2008), liet het College van B&W mij impliciet weten dit rapport (inclusief de daarin opgenomen aanbevelingen plus bovendien de belofte van B&W dat met betrekking tot de genoegdoening/schadevergoeding contact met mij zou worden opgenomen) volledig te willen negeren.

Uiteindelijk besloot het College, eind 2009, om een mediator aan te stellen inzake de door mij over dit negeren ingediende klacht.

Gezien vanuit de positie van iemand die vanwege zijn inkomen in feite geen toegang heeft tot de Rechtspraak en handhaving van wet- en regelgeving niet kan afdwingen, leek aanvankelijk de toepassing van mediation in een oplossing te kunnen bieden.

Bij een geschil tussen een bestuursorgaan en een burger bleek een positief resultaat bij de toepassing van mediation echter in het geheel niet zo erg voor de hand te liggen!

Immers, indien, zoals in dit geval, door het College kan worden besloten om een haar onwelgevallige klacht als afgehandeld te beschouwen nadat zij een door haar ingestelde mediation heeft laten mislukken, lijkt een mediationstraject weliswaar voor het bestuursorgaan een wel zeer profijtelijke, doch voor de burger een volstrekt heilloze weg.

Misbruik van mediation door een bestuursorgaan dient naar mijn mening dan ook zo veel mogelijk te worden voorkomen.

Daarom zou naar mijn inzichten tenminste het artikel 7:3a moeten komen te vervallen.

Dit toegevoegde artikel lijkt immers de kat op het spek te binden!

Bovenstaande kritische opmerking maak ik mede naar aanleiding van het door NMI/VGM recent uitgebrachte rapport:

“De stand van mediation anno 2012/2013”.

Dit onderzoek werd uitgevoerd middels een digitale enquête onder de ambtenaren van uiteindelijk 205 gemeenten.

Echter de eventuele meningen en/of ervaringen van de naar recht zoekende burgers, werden, voor zover dat door mij kon worden nagegaan, bij dit onderzoek niet betrokken!

Volgens het onderzoek varieerde het percentage geslaagde mediations nogal wat.

Bij een kwart van de respondenten zou dat meer zijn dan in 75% van de gevallen!!

In mijn ogen een verdacht hoge score!

Daarbij mag er dan ook wel van worden uitgegaan dat, indien een klacht inderdaad met behulp van het laten mislukken van mediation zou zijn afgehandeld, dit door het betreffende bestuursorgaan als een geslaagde operatie zal worden bestempeld!

Een benadeelde burger denkt daar uiteraard wel heel anders over!!

Het College van B&W van de Bilt is indertijd, bij haar voorstel een Mediator aan te stellen, mede uitgegaan van hetgeen onder hoofdstuk 8 in de brochure van BZK over de toepassing van het Interne Klachtrecht ten aanzien van mediation is vermeld:

-De wet staat er niet aan in de weg dat gebruik wordt gemaakt van de diensten van bemiddelaars ('mediators').

- Artikel 9:14 geeft aan dat in dit soort gevallen het bestuursorgaan of de wet een persoon of commissie kan belasten met de behandeling en advisering over klachten conform de klachtadviesprocedure, neergelegd in afdeling 9.3. ...etc..etc...

Omdat volgens de gedragsregels een NMI Mediator niet mag adviseren doch de suggestie hiervan wél besloten ligt in de boven aangehaalde tekst, nam mevrouw mr. Esther Gathier, die als manager regelgeving bij het NMI overigens tevens het boven aangehaalde onderzoek "Mediation 2012/2013" begeleidde, zich indertijd voor om hierover contact op te nemen met BZK teneinde eventueel tot aanpassing van dit verwarring scheppende artikel te komen.

Zij bedankte mij voor het aan de kaak stellen van deze kwestie en verzekerde mij hier zeker wat mee te zullen gaan doen.

Indien een College van B&W om haar moverende redenen weigert wet- en regelgeving na te leven, staat de weg naar de rechter voor een onbemiddeld burger in de praktijk toch eigenlijk niet open. Financieel kan men zich immers een juridische confrontatie met een over onbeperkte middelen beschikkende gemeentelijke overheid, welke openbare middelen het College van B&W in dit betreffende geval bovendien ook al wel bereid was gebleken feitelijk in te zetten, absoluut niet veroorloven.

Wél staat het een burger vrij om bezwaar te maken, klachten in te dienen of de Ombudsman te verzoeken een onderzoek te doen.

Géén van deze mogelijkheden bood bij de gemeente De Bilt echter soulaas.

- Door de Ombudsman werd vastgesteld dat het bestaande klachtenprotocol en daarmee hoofdstuk 9 Awb, door de gemeente De Bilt niet werd gevolgd en de klacht niet inhoudelijk werd behandeld.

- Door de Ombudsman werd tevens vastgesteld dat de Bezwaarprocedure bij de gemeente De Bilt een farce is die geen enkele rechtsbescherming aan verzoeker biedt.

- Door de Ombudsman werd eveneens vastgesteld dat zowel door de gemeente als door de Adviescommissie Bezwaarschriften de ingediende bezwaren daarbij ongemotiveerd ter zijde werden geschoven en het Collegebesluit derhalve niet in stand kon blijven.

Helaas compromitteerde de Gemeentelijke Ombudsman, mevrouw mr. M.E.T. Schellekens zich indertijd dermate, door o.a. actief medewerking te verlenen aan het door de gemeente naar de hand zetten van de wet (dit laatste naar mening van de helpdesk Bouwregelgeving van VROM) benevens door het intrekken - vanwege de door het College van B&W op haar uitgeoefende druk - van een door haar op eigen initiatief geëntameerd onderzoek naar de misstanden bij de bezwaarprocedures van de gemeente De Bilt, dat ten gevolge van deze medeplichtigheid zij daarna feitelijk weer niet bereid (eigenlijk ook niet meer in staat) was om een onderzoek te doen naar het misbruik maken van mediation door het College.

(Gelukkig voor de burgers van de provincie Utrecht kon inmiddels, zogenaamd om financiële redenen, het kantoor van de Gemeentelijke Ombudsman Utrecht worden opgeheven).

De in Uw Voorstel van Wet opgenomen toevoeging aan artikel 7:12 Awb lijkt bedoelt om mediation bij een bezwaarprocedure hetzelfde gewicht te geven als een hoorzitting.

Echter, indien het College van B&W dit gewicht eveneens pond pondsgewijs zou verdelen, zou de mediation daardoor eveneens tot een farce kunnen verworden.

Ik ben dan ook van oordeel dat een College van B&W van een gemeente waar zowel klachten als bezwaren niet correct worden behandeld, beweerde onderzoeken niet eens blijken te bestaan en bovendien misbruik werd gemaakt van een onder druk gezette Gemeentelijke Ombudsman, niet ook nog eens in de gelegenheid zou moeten worden gesteld om, in plaats van hoofdstuk 9 van de Awb te volgen (en een Klachtadviescommissie volgens artikel 9:14 te benoemen), een mediationtraject te starten met het oogmerk zaken die het daglicht niet kunnen verdragen geheim te kunnen houden en de klacht daarbij bovendien als afgehandeld te kunnen beschouwen vanwege het mislukken van de door haar zelf ingestelde mediation,

Dit laatste geschiedde namelijk door, nadat de mediation succesvol was afgesloten, het aan de beide Schriftelijk Gevolmachtigden op het allerlaatste moment te verbieden de door de mediator opgestelde Vaststellingsovereenkomst te ondertekenen.

Daarop besloot het College van B&W, zonder enige steekhoudende motivatie, de klacht als afgehandeld te beschouwen vanwege het mislukken van de mediation.

Uw voorliggend Voorstel van Wet zou er toch in ieder geval mede op moeten zijn gericht een dergelijk machtsmisbruik door een Bestuursorgaan moeilijk dan wel onmogelijk te maken!!

Bilthoven, 9 mei 2013

Ing. N. Rengers